

Fremsat den 9. marts 2021 af Jane Heitmann (V), Hans Andersen (V) og Karen Ellemann (V)

Forslag til folketingsbeslutning

om at igangsætte et pilotprojekt med ældrevejledere til ældre borgere

Folketinget pålægger regeringen inden den 1. juni 2021 at igangsætte et omfattende pilotprojekt med ældrevejledere, som har til formål at guide ældre borgere og eventuelt deres pårørende til at kunne træffe et aktivt og frit valg af serviceydelser. Tilbuddet skal omfatte ældre borgere, som visiteres til en serviceydelse, der indgår i en fritvalgsordning. Hensig-

ten er at sikre den enkelte ældre borger muligheden for at kunne træffe et frit, informeret og selvstændigt valg af serviceydelser. Pilotforsøget skal danne grundlag for udviklingen af en endelig model for ældrevejledere, der kan udrulles over hele landet.

Bemærkninger til forslaget

Venstre har siden 2001 været drivkraften bag udbredelsen af frit valg på en række velfærdsydelser som bl.a. behandling, udredning, personlig pleje, praktisk hjælp og plejehjem. Det betyder, at borgerne kan vælge lige netop den leverandør, der passer bedst til deres ønsker. Venstres formål har hele vejen igennem været at sætte det enkelte menneskes ønsker og behov før systemets. Vi er nået langt, men er endnu ikke i mål. Det gælder også på ældreområdet.

Undersøgelser viser, at mere end 67 pct. af plejehjemsbeboere og hjemmehjælpsmodtagere ikke ved, at de har mulighed for selv at vælge, hvor de vil bo i plejebolig. Samtidig ved mere end 50 pct. af hjemmehjælpsmodtagere ikke, at de selv kan vælge, hvem der skal levere deres personlige pleje (»Knap hver tredje ældre kender til det frie valg inden for plejehjem«, DI Analyse, juli 2020, og »Brugertilfreds-hedsundersøgelse af ældreplejen«, Sundhedsdatastyrelsen, 2020).

Andre undersøgelser peger videre på, at det kan være mere vanskeligt for ældre og personer med helbredsmæssige udfordringer at træffe valg og handle på dem. Det kan være medvirkende til at skabe ulighed i sundheden (»Fritvalg-sordninger i det aldrende samfund: Udgør ældre en sårbar gruppe?«, vive.dk, den 21. juli 2019).

I Venstres øjne skal alle have mulighed for selv at bestemme, hvordan de indretter deres liv. Med indførelsen af ældrevejledere vil vi gøre op med det lave kendskab til fritvalgsordningerne på ældreområdet og på den måde give de ældre bedre mulighed for selvbestemmelse, større lighed og bedre sundhed.

Ældre mennesker i Danmark har krav på en værdig og god ældrepleje, når behovet opstår. Efter et langt liv skylder vi vores ældre at tage os godt af dem, og hvis ikke velfærdssamfundet leverer den service og omsorg, som vores ældre har fortjent, smuldrer fundamentet for det velfærdssamfund, som kendetegner Danmark.

Venstre ønsker et velfærdssamfund, hvor vi tager udgangspunkt i den enkelte ældres behov. Vi tror på, at den ældre borger bedst selv ved, hvilket tilbud der er det rette.

Ældrevejledere, der sikrer det frie valg

Venstre vil fortsætte arbejdet for, at vores ældre medborgere får mere selvbestemmelse og bedre muligheder for at træffe et reelt frit valg mellem offentlige og private plejetilbud.

Derfor foreslår Venstre at igangsætte et pilotforsøg, som går ud på at give en større gruppe ældre borgere en uvildig ældrevejleder, der skal understøtte den ældre og eventuelt den ældres pårørende i at træffe et reelt frit valg af f.eks. plejehjem, service eller omsorgsydelser på et så oplyst grundlag som muligt. Ældrevejlederen skal bidrage til at give indblik i og overblik over valgmulighederne, når den ældre eksempelvis skal vælge plejehjem.

Ældrevejlederne skal bidrage til at øge kendskabet til alle de muligheder, de ældre kan vælge imellem. På den måde sikrer vi, at den enkelte kan træffe de valg, der passer bedst. Vi er alle forskellige og har forskellige præferencer livet igennem. Hvad der er det rigtige for den ene, kan være noget helt andet for en anden. At træffe det rigtige valg fra starten kan bidrage til større livsglæde. Det gælder både, når den sidste bolig skal vælges, og når der skal vælges mellem tilbuddene i forhold til f.eks. genoptræning, pleje eller madservice.

For Venstre er det ikke afgørende, om en ældre medborger vælger et privat eller offentligt tilbud. For os er det afgørende, at der er reelle valgmuligheder, og at alle ældre frit kan vælge på et oplyst grundlag. En uvildig ældrevejleder, som f.eks. agerer i en tværkommunal konstellation, vil kunne bidrage til at løfte både videns- og oplysningsniveauet.

Venstre ønsker i første omgang at høste erfaringer via pilotprojektet med ældrevejledere, før en endelig ordning om ældrevejledere kan udformes og udrulles i hele landet. Der skal afsættes 50 mio. kr. til forsøgsprojektet, og midlerne er finansieret i Venstres finanslovsprioriteter for 2021.

Venstre ønsker, at værdigheden, omsorgen og empatien vender tilbage til ældreplejen. Skal vi i mål, er der brug for, at vi også har et skarpt fokus på, hvordan vi kan styrke ældres muligheder for reelle frie valg.

Skriftlig fremsættelse

Jane Heitmann (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at igangsætte et pilotprojekt med ældrevejledere til ældre borgere.

(Beslutningsforslag nr. B 218)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.